

Fakulta informatiky

Výroční zpráva o činnosti za rok 2001

Děkan: Doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.

Proděkani: Doc. Ing. Jan Staudek, CSc.
Doc. Ing. Pavel Zezula, CSc.
Doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.

Předseda AS FI MU: Doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Tajemník: RNDr. Lenka Bartošková

V roce 2001 pokračovaly na Fakultě informatiky práce na přípravě přestavby studia a jeho uvedení do plného souladu se závěry Boloňské deklarace. V současné době se dokončují akreditační materiály důsledně dvoustupňového základního studia, v jehož rámci bude fakulta nabízet dva bakalářské a dva návazné odborné magisterské studijní programy společně s magisterským programem studia učitelství. Cílem je pokrýt stále rostoucí poptávku po absolventech jak s hlubokými teoretickými znalostmi, tak i po absolventech orientovaných více prakticky a schopných své znalosti bezprostředně využít v praxi. Doktorandské studium zůstává bez významných změn. Obsahově konečná verze akreditačních materiálů byla schválena vědeckou radou fakulty v listopadu 2001.

V oblasti výzkumu a vývoje akademičtí pracovníci Fakulty informatiky úspěšně pokračovali v aktivní badatelské činnosti zahrnující oblasti, které v převažující části navazují na bezprostředně úspěšné projekty realizované v rámci grantů na národní i mezinárodní úrovni. Nově byly inicializovány aktivity v mezinárodních projektech 5. Rámcového programu EU v oblasti zpracování přirozeného jazyka.

Do třetího roku řešení vstoupily tři dlouhodobé výzkumné záměry fakulty: „Nesekvenční modely výpočtů“, „Interakce člověka s počítačem, dialogové systémy a asistivní technologie“ a „Aplikace počítačového zpracování obrazu v mikroskopii“. Tyto záměry spolu s oblastí bezpečnosti informačních systémů představují těžiště výzkumu na fakultě. Pokračoval rovněž výzkum v oblasti digitálních knihoven prostřednictvím projektů programu EU IST. V této oblasti je fakulta jedním z hlavních řešitelů projektu Multimediální digitální knihovny na podporu výzkumu, SCHOLNET (IST-1999-20664), a dále je členem „Network of Excellence“ v oblasti digitálních knihoven, DELOS NoE (IST-1999-12262). Dalšími mezinárodními projekty, které se na Fakultě informatiky řeší, jsou BALKANET (IST-2000-29388), QUIPROCONE (IST-1999-29064) a projekt Volkswagen-Stiftung (I/75 946).

Dalšími oblastmi, ve kterých akademičtí pracovníci fakulty aktivně výzkumně pracují, jsou zejména: teoretická informatika, systémy založené na specifikacích, softwarové inženýrství a metodologie programování, počítačové sítě, elektronická sazba a příprava publikací, vědecké výpočty a vizualizace dat, informační systémy, multimediální a expertní systémy a dopady rozvoje IT obecně. Fakulta informatiky je přímým řešitelským pracovištěm jednoho komplexního projektu GAČR orientovaného na výzkum ve virtuální realitě. Kromě toho akademičtí pracovníci Fakulty informatiky řešili celkem 12 projektů Grantové agentury ČR, z toho 5 jako spoluřešitelé, 6 projektů Fondu rozvoje vysokých škol, z toho 1 jako spoluřešitel, 5 projektů zahraničních a další 3 projekty, které nespádají do žádné z uvedených kategorií. Získané granty představovaly celkový objem téměř 18 milionů Kč.

Výzkumná činnost na fakultě je velice těsně svázána se specializovanými výzkumnými laboratořemi, které jsou provozovány zejména z grantových prostředků a které výrazně podporují jak aplikační, tak i experimentální výzkum. V roce 2001 provozovala Fakulta informatiky „Laboratoř zpracování

přirozeného jazyka“, „Laboratoř interakcí člověka s počítačem“, „Laboratoř dialogových systémů“, „Laboratoř cytometrie s vysokým rozlišením“ a „Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů“. Na výzkumných aktivitách těchto laboratoř se vedle akademických pracovníků a studentů v doktorském studiu mají možnost ve značné míře podílet i nejlepší studenti magisterského studia. Ve výzkumu fakulta rovněž úzce spolupracuje s Ústavem výpočetní techniky MU, zejména v oblasti digitálních knihoven, počítačových sítí a vědeckých výpočtů a vizualizací.

Fakulta informatiky je jedinou školou v ČR, která je aktivním členem evropského konsorcia Euro-masters in Language and Speech – v letošním roce se fakulta stala organizátorem letní školy EM. Této letní školy se zúčastnilo 22 studentů a 15 pedagogů převážně ze zemí Evropské unie. Fakulta také již tradičně organizovala konferenci DATASEM – nově přejmenovanou na DATAKON, jež je hlavní národní konferencí v oblasti databázových a informačních systémů.

Fakulta pokračovala v pořádání *Informatického kolokvia*, které je zaměřeno na prezentaci nejnovějších výsledků výzkumu a vývoje v informatice. V rámci kolokvia předneslo své příspěvky 12 zahraničních a 13 českých lektorů. Třináct pracovníků fakulty rovněž aktivně participovalo na přípravě mezinárodních konferencí a kongresů. Studenti FI se zúčastnili týmové soutěže STEP AHEAD (2. místo) a soutěže ACM Central Europe Programming Contest (17. místo).

Studium na Fakultě informatiky MU je koncipováno jako studium univerzitního typu stavící na vědecké průpravě a teoretických základech oboru. Systém studia na Fakultě informatiky je v maximální míře otevřený vzhledem ke studentům a možnostem volby průchodu studiem i konečného zaměření podle individuálních zájmů.

Fakulta v současné době poskytuje vzdělání v rámci studijních programů na bakalářské, magisterské i doktorské úrovni. Řada předmětů studijních programů je organizována v součinnosti s Přírodovědeckou fakultou MU (zejména matematika), ve studiu učitelství se pak jedná o mezifakultní studium. Studenti odborného studia mají jako hlavní studijní obor informatiku s výběrem konkrétního zaměření (specializace). Od akademického roku 2002/2003 budou uchazeči se středoškolským vzděláním přijímáni výhradně do bakalářských studijních programů, na něž navází magisterské studijní programy otevřené i absolventům bakalářského studia jiných fakult a vysokých škol (především s podobným zaměřením jako je studium na FI). Naopak získaný bakalářský titul studentům umožňuje rovněž přechod na vyšší formy studia na jiných vysokých školách v České republice nebo v zahraničí.

Doktorské studium informatiky představuje vrchol studijní nabídky FI MU, a je mu proto přikládána značná důležitost. Zájem o tuto formu studia neustále narůstá. V současné době má fakulta 51 studentů doktorského studia v prezenční formě a 15 studentů v kombinované formě. V roce 2001 měla fakulta 3 úspěšné absolventy doktorského studia. Fakulta se snaží vytvářet studentům co nejlepší podmínky pro zapojení do výzkumných projektů a očekává vědecké výsledky v podobě kvalitních disertačních prací a publikací zveřejňovaných v renomovaných zahraničních časopisech nebo recenzovaných sbornících.

Ve všech formách výuky fakulta používá kreditní systém studia zahrnující v sobě kombinaci předmětů povinných pro zvolený typ studia, povinně-volitelných předmětů, předmětů specializací a rovněž volitelných předmětů zapisovaných studenty podle jejich vlastních odborných či zájmových preferencí. Volitelné a do jisté míry i ostatní předměty je možno vybírat z nabídky i ostatních fakult MU.

V oblasti mezinárodní spolupráce pokračovala fakulta v již tradičně bohatých kontaktech s četnými zahraničními pracovišti. Dvacet dva pracovníků fakulty bylo činných ve výborech mezinárodních konferencí, ve výborech mezinárodních profesionálních společností (IFIP, IEEE CZ, TUG, ACM Chapter CZ, VLDB, EDBT a ERCIM) a redakčních radách odborných periodik. Sedmnáct pracovníků fakulty bylo pozváno na studijní a přednáškové pobyty v zahraničí, na fakultě působili 2 zahraniční přednášející. Pracovníci fakulty uskutečnili celkem 134 zahraničních cest, z nichž většinu tvořila aktivní účast na mezinárodních konferencích a seminářích. Fakultu navštívilo 15 zahraničních hostů.

I v roce 2001 pokračovala aktivní a dlouhodobá spolupráce v oblasti teoretického výzkumu s City University London (UK), univerzitou v Namuru (Belgie) a Technickou univerzitou v Mnichově (SRN). Aktivní je spolupráce s univerzitami v Oxfordu (UK) a v Heidelbergu (SRN) při řešení

problematiky analýzy obrazů v cytometrii. Rozvíjela se spolupráce s partnery v Itálii, Německu, Švédsku, Francii a Řecku v rámci projektu SCHOLNET. Úspěšně se rozvíjí spolupráce sítě DELOS NoE, do níž jsou zapojeny desítky významných pracovišť nejen v Evropě, ale i v USA.

Pracovníci fakulty publikovali v r. 2001 celkem 163 prací, 89 v zahraničí a 74 v tuzemsku. Byly publikovány 4 monografie v zahraničí, 124 prací v recenzovaných sbornících nebo časopisech. Ostatní práce představují studijní materiály, případně příspěvky, které mají popularizační charakter.

Osobnosti, kterým byly uděleny čestné doktoráty, medaile a jiná ocenění

Cenou rektora MU za vynikající studijní výsledky byl oceněn student Jan Obdržálek. Cenu děkana FI MU za vynikající studijní výsledky dostali studenti Martin Nečesal, Jan Strejček, David Svoboda a Zdeněk Uher.